

National Pedagogical University, 15. Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport), 12(120) 19. 123 (50-56).

9. Tarasenko G. S., Maksymchuk B. A., Branitska T. G., Demchenko I. I., Khmeliar I. M., Pichkur M. O., Trofimenko V. O., Maksymchuk I. A. (2019). Health of modern man: factors of its improvement. Scientific Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University, 15. Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport), 11 (119) 19. 191 (174-179).

10. Maksymchuk, B., Zhukov, V., Yashchuk S., Zubal M., Kevpanych V. (2019). Motivation intensification at future teachers of physical education and sports in the field of ecological tourism. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, 7 (91). 390. (234-243).

11. Maksymchuk B. A., Galaydiuk M.A., Maksymchuk I.A. (2018). Valeological self-development and motivation activation of future experts to the formation of valeological competence in the conditions of globalized and integration processes. Monograph. Vinnytsia. 336(261-273).

12. Knysh T. V. (2001). Future teachers' valeological training of pre-school educational institutions. PhD thesis. Kiev, 211.

13. Potashniuk I. V. (1997). The concept "health" in the system of value orientations at future specialists of physical culture. Physical education and sports, 6. Lusk, 52-55.

14. Ivanova G. Y. (2000). Optimization of physical and recreational work in technical higher educational institutions by means of valeological education of students. PhD thesis. 254.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).08

УДК 378.147:37.037

Демченко І. І.

*доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної освіти,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

Максимчук Б. А.

*доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та фізичної культури,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

Протас О. Л.

*кандидат педагогічних наук, доцент, директор Навчально-наукового центру «Педагогіка і психологія вищої
школи» ІВО НАПН України і Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника*

Предик А. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*

Височан Л. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик
і технологій початкової освіти ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника."*

Плетеницька Л. С.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фахових методик і технологій початкової освіти
ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"*

Литвиненко В. А.

*кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії,
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка*

Максимчук І. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини,
Маріупольський державний університет*

СТРУКТУРНЕ РІЗНОМАНІТТЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

За сучасних умов українським потребним, доцільним є розширення й поглиблення ґрунтовних досліджень проблем професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання фізичної культури. Вчені звертають особливу увагу на створення і впровадження активних методів навчання, вміле використання яких сприяло б підвищенню ефективності в оволодінні студентами професійними знаннями, вміннями і навичками з організації процесу фізичного виховання учнів. Перераховані у дослідженні компоненти діяльності організатора спортивно-масової роботи в початковій школі взаємопов'язані між собою, становлять основний зміст структури його здібностей, хоча в процесах свого вияву вони постійно вдосконалюються. Також і наші спостереження, переконують у тому, що в кожного окремо взятого вчителя найчастіше домінує якийсь один із тільки що названих компонентів. Один учитель добре справляється з організаційними завданнями, інший – з гностичними, ще інший – із комунікативними. В цьому виявляється індивідуальний стиль діяльності та рівень розвитку його педагогічних здібностей.

Ключові слова: уроки фізичної культури, активні методи навчання, професійні знання, студенти, компоненти діяльності організатора спортивно-масової роботи.

Демченко И. И., Максимчук Б. А., Протас О. Л., Предык А. А., Высочан Л. М., Плетеницкая Л. С., Литвиненко В. А. Максимчук И. А. Структурное многообразие педагогических способностей учителя начальной школы. В современных условиях крайне необходимым, целесообразным является расширение и углубление фундаментальных исследований проблем профессиональной подготовки будущих учителей начальных классов к преподаванию физической культуры. Ученые обращают особое внимание на создание и внедрение активных методов обучения, умелое использование которых способствовало бы повышению эффективности в овладении студентами профессиональными знаниями, умениями и навыками по организации процесса физического воспитания учащихся. Перечисленные в исследовании компоненты деятельности организатора спортивно-массовой работы в начальной школе взаимосвязаны между собой, составляют основное содержание структуры его способностей, хотя в процессах своего проявления они постоянно совершенствуются. Также и наши наблюдения, убеждают в том, что у каждого отдельно взятого учителя чаще всего доминирует какой-то один из только что названных компонентов. Один учитель хорошо справляется с организационными задачами, другой - с гностическими, третий - с коммуникативными. В этом проявляется индивидуальный стиль деятельности и уровень развития его педагогических способностей.

Ключевые слова: уроки физической культуры, активные методы обучения, профессиональные знания, студенты, компоненты деятельности организатора спортивно-массовой работы.

Demchenko I., Maksymchuk B., Protas O., Predyk A., Vysochan L., Pletenicka L., Lytvynenko V., Maksymchuk I. The structural diversity of teaching abilities of primary school teacher. Expand and deepening of detailed researches into the problems of training future primary teachers in physical education is very necessary under modern conditions. Scientists pay special attention to the creation and introduction of active methods of study, the skilful use of which would contribute to increasing efficiency in the acquisition by students of professional knowledge, skills in the organization of physical education process of pupils.

Physical culture lessons in their modern format are insufficient in themselves to maintain health of children, because they are often carried out unskilled, uninteresting, which creates an additional study load, negative attitude of pupils to school physical culture is produced as a kind of secondary educational subject. There is a hopeless situation under such conditions, at first sight. Therefore, the way out of the situation that now has developed is to review fundamentally tasks, essence, functions, forms and technological foundations of physical education at school. First of all, it is necessary to go beyond the traditional perception of physical culture as means of conducting only appropriate lessons. Physical culture should be considered a key component of human culture and not only as the development of individual physical qualities of the body, as universal means and prerequisite for the formation of all qualities of the individual - ethical, emotionally and strong-willed, intellectual and creative, permissive-entertainment, spiritual in general.

The activity components of the organizer of sports and mass work at primary school, listed in the research, are interconnected, constitute the main content of the structure of his abilities, although they are constantly improved in the processes of their manifestation. Also our observations convince that each individual teacher is most often dominated by some one of the components just named. One teacher is well produced with organizational tasks, another with Gnostic, and another with communicative tasks. This is the individual style of activity and the development level of his pedagogical abilities.

Keywords: physical culture lessons, active methods of study, professional knowledge, students, activity components of the organizer of sports and mass work.

Постановка проблеми. Уроки фізичної культури в їхньому сучасному форматі самі по собі недостатні для підтримання здоров'я дітей, бо нерідко вони проводяться некваліфіковано, нецікаво, чим створюється додаткове навантаження, виробляється негативне ставлення учнів до шкільної фізичної культури як начебто до другорядного навчального предмета. За таких умов, на перший погляд, виникає безвихідна ситуація. Тому вихід із цієї ситуації, яка нині склалася, вбачається в тому, щоб докорінно переглянути завдання, сутність, функції, форми і технологічні основи фізичного виховання в школі. Насамперед, потрібно вийти за межі традиційного уявлення про фізичну культуру як засіб проведення тільки відповідних уроків. Фізичну культуру належить вважати ключовим компонентом людської культури, а не тільки як розвиток окремих фізичних якостей організму, як універсальний засіб і передумову формування всіх якостей особистості – морально-етичної, емоційно-вольової, інтелектуально-креативної, дозвільно-розважальної, духовної в цілому.

Актуальність роботи посилюється її спрямованістю на подолання суперечності, яка полягає в тому, що, з одного боку, суспільство диктує соціальне замовлення на підготовку вчителя початкової школи, здатного ініціювати СМР з учнями, а, з другого боку, – сучасна система вищої професійної освіти, котра поки що не забезпечує готовності майбутніх учителів початкової школи до організації СМР. Ці реалії зумовлені інерцією традиційних поглядів на роль фізичної культури в школі, неналежним розумінням специфіки і багатофункціональної ролі сучасного вчителя початкової школи, зокрема, його психологічної готовності і практичної здатності до організації і проведення СМР.

Нагальна потреба в підсиленні уваги до підготовки вчителів початкових класів щодо проведення СМР, недостатнє розкриття цієї проблеми в наукових дослідженнях особливостей їхнього фахового становлення в педагогічних навчальних закладах визначило тему нашого дослідження – "Підготовка майбутніх учителів початкових

класів до організації спортивно-масової роботи".

Аналіз актуальних досліджень. Варто зауважити, що успішність роботи вчителя в початковій школі, на думку багатьох учених, залежить як від його педагогічних здібностей, так і від конкретних педагогічно властивих форм його діяльності. До загальних якостей особистості прийнято відносити волю, характер, а до педагогічних здібностей – мовлення вчителя, його організаційні здібності, здібності до навчання й виховання [1-21].

Усе це позначилось на різноманітті запропонованих науковцями основних компонентів педагогічних здібностей.

Згідно з концептуальними положеннями знаних авторів, у процесі підготовки вчителів початкової школи до організації спортивно-масової роботи доцільно всі педагогічні здібності класифікувати на три групи – особистісні, дидактичні й організаційно-комунікативні [22; 23].

Відомо, що висока майстерність спорторганізатора спирається на розвиток педагогічних здібностей і певну сукупність потрібних психічних властивостей його особистості. Що ж стосується педагогічних здібностей, то їхнє структурне різноманіття дозволило Н.Кузьмінін [23] виділити такі різновиди здібностей: перцептивні, до яких належить педагогічна спостережливість, яка сприяє проникненню у внутрішній світ вихованця, розумінню його душевних станів, дозволяє виявляти його інтереси і схильності.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні структури педагогічних здібностей учителя початкової школи.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз і синтез літературних джерел, порівняння, систематизація, узагальнення, абстрагування, гіпотетико-дедуктивний, індивідуалізація, класифікація, аналогії.

Виклад основного матеріалу. Конструктивні здібності становлять передумову успішного проектування й формування як самої особистості, так і всього колективу вихованців. Завдяки їм, педагог може передбачати, прогнозувати результати своєї діяльності.

Дидактичні здібності полягають у здатності найдоступніше передавати навчальний матеріал, певним чином, конструюючи його і адаптуючи до особливостей особистості вихованця.

Експресивні здібності допомагають найефективніше висловлювати свої думки, знання, переконання, почуття мовними засобами, а також жестами, мімікою.

Комунікативними здібностями забезпечується налагоджуваність дружніх взаємин у групі. Розуміння психічних станів суб'єкта взаємодії, його співпереживання, почуття та емоції сприяють реалізації індивідуального підходу до кожного учня, виявляють уважність до його особистості.

Організаторські здібності вихователя полягають в уміннях організувати життя й побут вихованців, їхнє навчання, працю, відпочинок. Вони стосуються також здатності оцінювати ситуацію, приймати рішення, добиватись його виконання. Серед цих здібностей важлива роль належить емпатії – здатності емоційно реагувати на переживання інших людей.

О. Петунін виділяє такі різновиди і вияви здібностей: авторитарні – здатність безпосереднього вольового впливу на учнів; мобілізаційні – здатність активізувати увагу, знання, силу і волю школярів; соціально-перцептивні – здатність "бачити" дитину, стати на його позицію, співпереживати [24].

Соціально-перцептивними здібностями визначається висока педагогічна майстерність. Вони складають основу комунікативних можливостей учителя, без них немислима його успішна організаторська і вся педагогічна діяльність. Складна структура перцептивних здібностей поєднує в собі вміння правильно сприймати і визначати за виразом обличчя дитини, за рухами, діями і вчинками, за мовленнєвими реакціями його психічного стану, емоційними переживаннями; своєчасно прочитувати різного роду реакції школяра на той чи інший педагогічний вплив, перебудовувати свою поведінку на основі одержаної інформації; бачити й швидко оцінювати педагогічну ситуацію, долати труднощі в діяльності вчителя й учнів.

Учитель-організатор спортивно-масової роботи у початковій школі, будучи носієм і пропагандистом здоров'я, має подавати приклад щодо вияву рухових здібностей. Для більшості працівників у галузі фізичної культури та спорту характерні різнобічна фізична підготовка, високорозвинена м'язово-рухова чутливість, сенсомоторні здібності, які виявляються в умілому керуванні своїми рухами [24].

У структурі спеціальних педагогічних здібностей А.Кузьмін відводить важливу роль проєктивним і рефлексивним здібностям [25]. Перші з них відтворюють структуру педагогічної діяльності, інші – слугують умовою утворення нормальних взаємин між учителем і учнем.

В основі ефективної роботи фахівця можуть лежати різні здібності. Так, учителі початкової школи у своїй діяльності нерідко спираються не тільки на педагогічні, а й на музичні, технічні, господарські та інші здібності. При цьому чим вищий рівень виявлення педагогічних здібностей, тим суттєвіше вони допомагають основній роботі (за принципом домінанті).

За концепцією А.Ісаєва та А.Деркача, педагогічні здібності підлягають поділу на загальні й спеціальні. Що стосується перших, то їх змістовими компонентами слугують: гностичні, проєктивні, конструктивні, комунікативні, організаторські якості, також і показники ставлення до себе як до професіонала. До спеціальних здібностей, які становлять передумову досягнення готовності вчителя до діяльності у будь-якій педагогічній системі, належать усі структурні компоненти рефлексивних здібностей: особлива чутливість до об'єкта-суб'єкта педагогічної діяльності; також чутливість до власного впливу на іншу людину [26].

Перераховані компоненти діяльності організатора спортивно-масової роботи в початковій школі взаємопов'язані між собою, становлять основний зміст структури його здібностей, хоча в процесах свого вияву вони

постійно вдосконалюються. Також і наші спостереження, переконують у тому, що в кожного окремо взятого вчителя найчастіше домінує якийсь один із тільки що названих компонентів. Один учитель добре справляється з організаційними завданнями, інший – з гностичними, ще інший – із комунікативними. В цьому виявляється індивідуальний стиль діяльності і рівень розвитку його педагогічних здібностей [26].

Аналіз сучасної джерельної бази з фізичного навчання і виховання переконує в тому, що останніми роками помітно зріс інтерес науковців до вивчення і вдосконалення проблем підготовки фахівців учителів початкової школи з організації спортивно-масової роботи. Підтвердженням цього є наукові доробки за такими напрямками, [83], як:

– формування ступеневої системи підготовки фахівців фізичної культури, в якій значну роль відіграли праці Г.Блахіна, Л.Волкова, О.Жданова, Ю.Железняка, П.Калашникова, Ю.Шкретія;

– презентація демократичних тенденцій у системі підготовки вчителів фізичної культури (А.Артёмов, С.Дмитрієв, Ю.Куликов, С.Лагун, Ф.Медвідь, А.Нісимчук, Н.Пфейфер, М.Рибачук, Л.Шапкова, Б.Шиян);

– удосконалення навчальних планів підготовки фахівців у галузі фізичної культури, авторами яких є В.Завацький, А.Нестеров, Н.Прокоф'єв, А.Сидоров та ін.;

– вивчення професійного становлення особистості, яке опрацювали Є.Клімов, С. Максименко, Л.Обран, В.Паранич;

– обґрунтування соціально-психологічних основ формування фахівця в дослідженнях А.Кузьміна;

– теоретико-методичне обґрунтування сутності переважної структури системи підготовки вчителів фізичної культури, визначення принципового положення про взаємодію різних дисциплін навчального плану, якими забезпечується інтегрування професійних знань, умінь і навичок [27]. Вдамося до визначення основних моментів професійної своєрідності організатора спортивно-масової роботи з функціонально-діяльничної точки зору.

Педагогічна діяльність є головною особливістю роботи спорт-організатора [28]. У ній поєднано два процеси – навчання й виховання.

Професійна своєрідність організації спортивної діяльності вчителя полягає в тому, що вона має творчий характер, який проявляється у можливості самостійного вибору і створення нових способів і методів навчання [29]. Творчо зорієнтований учитель зазвичай володіє прийомами, педагогічними вміннями і навичками, котрі успішно застосовує у нестандартних ситуаціях, проводити при цьому їх постійну корекцію.

У вчителя, який організовує спортивно-масову роботу, значною мірою простежується тісна поєднаність його діяльності і спортивної спеціалізації. Такий учитель значно більше зацікавлений у позитивних наслідках своєї праці, тому що успішність його діяльності може оцінюватися спортивним результатом його учнів на спортивних змаганнях.

Система освіти, що склалася, на жаль, не забезпечує формування високої загальної та професійної культури вчителя. Проведене нами дослідження переконує в тому, що вища і середня педагогічна освіта потребують значних структурно-функціональних змін.

У наш час підготовка кадрів у сфері фізичної культури і спорту зазнає істотних змін і проводиться у вкрай несприятливих економічних і соціальних умовах розвитку і перетворення нашого суспільства [30]. Продовжується пошук шляхів і можливостей, які б сприяли розв'язанню найважливіших завдань підготовки фахівців у сфері фізичної культури і спорту, що суттєво впливає на підготовку майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масової роботи.

Особливість нинішнього етапу розвитку фізичної культури полягає в тому, що в процесі фізичного виховання все більшого значення набуває використання прогресивних педагогічних технологій, заснованих на використанні тих засобів і методів спортивної підготовки, які багато разів перевірені в екстремальних умовах багаторічного спортивного тренування, через що вони перспективні в досягненні мети масового фізичного виховання в умовах школи.

Школа, яка має в своєму розпорядженні здебільшого один спортивний зал і дуже рідко плавальний басейн, при всьому своєму бажанні не може забезпечити повноцінного фізичного виховання й формування здоров'я дитини в жорстких рамках урочної системи. Тому правомірним є науковий пошук шляхів виходу з кризового становища шкільної системи фізичного виховання, який має виходити з парадигми особистісно орієнтованого фізичного виховання, тобто положення про цінність здоров'я і фізичної досконалості кожного школяра і сутності фізичного виховання як діяльності, котра охороняє дитинство школяра, оберігає й фізично розвиває дитину. В початковій школі, коли в учня активно формуються інтереси, потреби, звички, особливо важливим стає цілеспрямоване формування свідомої мотивації фізичного вдосконалення, створення умов для цілісного виявлення, розвитку і самореалізації особистості в умовах організованих спортивно-масових занять [25; 31; 32].

Висновки. Таким чином, за сучасних умов україні потрібним, доцільним є розширення й поглиблення ґрунтовних досліджень проблем професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів до викладання фізичної культури. Вчені звертають особливу увагу на створення і впровадження активних методів навчання, вмиле використання яких сприяло б підвищенню ефективності в оволодінні студентами професійними знаннями, вміннями і навичками з організації процесу фізичного виховання учнів.

Важливі завдання в системі підготовки підростаючого покоління розв'язуються вчителями початкової школи, бо молодший шкільний вік – це найбільш сприятливий час для розвитку дитини, формування в ній основних систем і функцій організму.

Масові заняття фізичною культурою і спортом повинні комплексно сплануватися в системі фізичного

виховання школярів початкової школи. Тільки у взаємозв'язку всіх форм занять фізичними вправами можна домогтися позитивного і стійкого педагогічного ефекту.

Тільки що викладене зумовлює потребу в удосконаленні підготовки вчителя початкової школи до організації спортивно-масової роботи у вищих навчальних закладах. У науково-педагогічній і методичній літературі вже розкрито певні аспекти підготовки майбутніх учителів початкової школи до професійної діяльності з фізичного виховання, зокрема і методику проведення уроку, методику розвитку фізичних якостей, методика загартування засобами фізичної культури. Аналіз наукових досліджень опрацювання проблем підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи з фізичного виховання в нових соціально-економічних умовах дозволяє констатувати наявність нереалізованих можливостей у професійно-педагогічній підготовці фахівців досліджуваного нами профілю. Зокрема, потребує подальшого дослідження питання використання нових педагогічних технологій фізичного виховання і спортивної підготовки, котрим повинна забезпечитися прогнозованість змін у професійному зростанні майбутніх фахівців. Сформульовані нами проблеми і практика їхньої реалізації стосуються педагогізації інноваційних перетворень у технологіях та інфраструктурі конкретної організації навчальної діяльності у педагогічних навчальних закладах.

Література

1. Федик О. В. Формування здібностей до тренерської діяльності у майбутніх учителів фізичної культури: Дис. канд. психол. наук: 19.00.07. – Івано-Франківськ, 2003. – 188 с.
2. Максимчук Б. А., Браніцька Т. Р., Демченко І. І., Жаровська О. П., Семко М. І., Філоненко Л. В., Юзик М. А., Максимчук І. А. Педагогічна робота вчителя початкової школи оздоровчого спрямування / Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія № 15. Науковопедагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 1 (121) 20. – с. 114 (С. 63-70)
3. Максимчук Б. А. Проблеми модернізації інфраструктури масового фізичного виховання молодших школярів // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 17 / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. - С. 129-132.
4. Максимчук Б. А. Самостійні заняття фізичними вправами / Б. А. Максимчук // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування : зб. наук. пр. / Каф. теорії і методики спорту Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2008. – С. 51–58.
5. Максимчук Б. А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів загальноосвітньої школи до організації спортивно-масової роботи з молодшими школярами // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Педагогіка. – 2007. – № 3. - С. 30-35.
6. Максимчук Б. А. Підготовка до організації спортивно-масової роботи майбутніх учителів початкових класів як педагогічна проблема // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наукова монографія за редакцією проф. Єрмакова С.С. – Харків: ХДАДМ (ХХПІ), 2007. - С. 95-98.
7. Максимчук Б. А. Особливості методичної підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування // Зб. наук. пр. – Вінниця: ВДПУ, 2007. - С 50-53.
8. Максимчук Б. А. Особливості планування спортивно-масової роботи майбутніми вчителями початкової школи // Фізична культура, спорт та здоров'я нації // Зб. Наук. пр. – Випуск 7 / Редкол.: К.П. Козлова (голова) та ін. - Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2006. - С. 345-349.
9. Максимчук Б. А. Структура педагогічної діяльності вчителів початкової школи з фізичного виховання // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету (Педагогічні науки). – №1. – Бердянськ: БДПУ, 2006. - С. 129-134. Фахове видання
10. Максимчук Б. А. Сутність готовності майбутнього вчителя початкової школи до професійної діяльності з фізичної культури // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – Випуск 45.-Київ. – 2006. - С. 52-59.
11. Максимчук Б. А. Черниш М. С. Методичні особливості підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи у процесі фізичного виховання // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування. // Збірник наукових праць. – Вінниця: ВДПУ, 2006. - С. 56-59.
12. Максимчук Б. А. Використання майбутніми вчителями початкової школи інноваційних технологій фізичного виховання // Педагогіка і психологія професійної освіти. № 5. – Львів. – 2006. - С.70-77.
13. Максимчук Б. А. Дефінітивний аналіз ключових понять спортивно-масової роботи // Проблеми освіти. Третій спец. випуск / Кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України, Вінницький соціально-економічний інститут Університету «Україна», 2006. - С. 129-132.
14. Максимчук Б. А. Дидактична модель підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масової роботи // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 10. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. - Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2006. - С. 383-387.
15. Максимчук Б. А. Ефективність дидактичної моделі підготовки майбутніх учителів початкової школи до організації спортивно-масових заходів // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка і психологія. - № 18. – Вінниця. – 2006. - С.56-59.
16. Максимчук Б. А. Основні знання й уміння учителя початкової школи для організації спортивно-масової роботи //

Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / Ред. кол.: Побірченко Н.С. (гол. ред.) та інші. - К.: Міленіум, 2005. - Випуск 11. - С. 42-46.

17. Максимчук Б. А. Професійно важливі якості особистості організатора спортивно-масової роботи в початковій школі // Науковий вісник ЧНУ. Збірник наукових праць. – Вип. 268. Педагогіка та психологія. – Чернівці: Рута, 2005. - С.110-115.

18. Максимчук Б. А. Професійно-педагогічна діяльність із фізичного виховання вчителя початкової школи // Актуальні проблеми фізичного виховання та методики спортивного тренування // Збірник наукових праць. – Вінниця: ВДПУ, 2005. - С. 15-17.

19. Максимчук Б. А. Спортивна спеціалізація, як метод підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації спортивно-масової роботи // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету / Серія: Педагогіка і психологія. - № 13. – Вінниця. – 2005. - С. 41-43.

20. Максимчук Б. А. Особливості організації та проблеми спортивно-масової роботи в школі 1-го ступеня // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Вип. 7. / Редкол.: І.А. Зязюн (голова) та ін. - Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2005. - С. 98-102.

21. Максимчук Б. А. Особливості прояву негативних психічних станів у студентів // Фізична культура, спорт та здоров'я нації // Зб. наук. пр. – Випуск 5 / Редкол.: К.П. Козлова (голова) та ін. – Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2004. С. 435-439.

22. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К.: Рад.школа, 1989. – 608 с.

23. Кузьміна Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. – М.: Высшая школа, 1990. – 119 с.

24. Петунин О.В. Теоретические основы подготовки студентов к профессиональной деятельности учителя физической культуры: Автореф. дис. докт. пед. наук: 13.00.04 / Санкт-Петербургская государственная академия физической культуры им. П.Ф. Лесгафта. – Санкт-Петербург, 1996. – 48 с

25. Кузьмин А.М. Теоретические аспекты профессионального воспитания студентов вуза физической культуры // Теория и практика физической культуры. – 1999. – № 10. – С. 19-21.

26. Деркач А.А., Исаев А.А. Педагогическое мастерство тренера. – М.: Физкультура и спорт, 1981. – 375 с.

27. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2002. – 248 с.

28. Глухов В.І. Нові напрямки розвитку фізичного виховання учнів у загальноосвітніх школах України // Матеріали І Республ. конф. "Концепція підготовки спеціалістів фізичної культури в Україні". – Луцьк: Надстир'я 1994. – С. 367-369.

29. Бестужев-Лада И.В. Рабочая книга по прогнозированию. – М.: Мысль, 1982. – 430 с.

30. Карнаухов Г.З. Подготовка профессиональных кадров и высококвалифицированных спортсменов в полиструктурной функциональной педагогической системе // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2003. – № 2. – С. 61-63.

31. Мацкевич Н.М. Формування готовності майбутніх учителів початкової школи до роботи з фізичного виховання: Дис. ... канд. наук з фізич. вих. і спорту: 24.00.04. – Луцьк, 2001. – 248 с.

32. Тарасенко Г. С. Професійна культура вчителя: досвід дефінітивного аналізу / Г.С. Тарасенко // Культура і вчитель : збірник наук.-методичних праць / Авт.колектив під кер. А.Б. Щербо. Відп. ред. Д.М. Джола. – Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2003. – С. 28-32.

Reference

1. Fedyk O.V. (2003). Formation of abilities to coach's activity at future teachers of physical culture. PhD thesis. Ivano-Frankivsk, 188.

2. Maksymchuk B. A., Branitska T. G., Demchenko I. I., Zharovska O. P., Semko M. I., Filonenko L. V., Yuzik M. A., Maksymchuk I. A. (2020). Pedagogical work of primary school teacher in the health direction. Scientific Journal of M.P. Dragomanov National Pedagogical University, 15. Scientific-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport), 1 (121) 20. 114 (63-70).

3. Maksymchuk, B. A. (2008f). The problems of modernizing the infrastructure of mass physical education for primary school pupils. Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems, 17, 129–132.

4. Maksymchuk, B. A. (2008b). Individual physical exercises. Relevant Problems of Physical Education and Methodologies of Sport Training, 51–58.

5. Maksymchuk, B. A. (2007d). Training future primary school teachers from general education institutions to organize mass participation sports events for primary school pupils. Scientific Notes of Ternopil National Pedagogical University. Series: Pedagogy, 3, 30–35.

6. Maksymchuk, B. A. (2007c). The process of training future primary school teachers to organize mass participation sports events as a pedagogical problem. Pedagogy, Psychology and Medical and Biological Problems of Physical Education and Sport, 6, 95–98.

7. Maksymchuk, B. A. (2007b). The characteristics of future primary school teachers' methodical training to organize mass participation sports events. Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training, 50–53.

8. Maksymchuk, B. A. (2006c). Planning mass participation sports events by future primary school teachers. Physical Education, Sport and Health of the Nation, 7, 345–349.

9. Maksymchuk, B. A. (2006f). The structure of primary school teachers' pedagogical activity in physical education. *Journal of Berdiansk State Pedagogical University (Pedagogical Sciences)*, 1, 129–134.
10. Maksymchuk, B. A. (2006e). The essence of future primary school teachers' readiness for professional activity in physical education. *New Learning Technologies*, 45, 52–59.
11. Maksymchuk, B. A., & Chernysh, M. S. (2006). Methodical characteristics of training future primary school teachers to organize mass participation sports events in the process of physical education. *Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training*, 56–59.
12. Maksymchuk, B. A. (2006g). Upon the use of innovative physical education technologies by future primary school teachers. *Pedagogy and Psychology of Professional Education*, 5, 70–77.
13. Maksymchuk, B. A. (2006a). A definition-based analysis of key concepts of mass participation sports events. *Problems of Education*, 3, 129–132.
14. Maksymchuk, B. A. (2006b). A didactic model of training future primary school teachers to organize mass participation sports events. *Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 10, 383–387.
15. Maksymchuk, B. A. (2006d). The efficiency of a didactic model of training future primary school teachers to organize sports events. *Scientific Notes of Vinnytsia State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 18, 56–59.
16. Maksymchuk, B. A. (2005d). The basic knowledge and skills of primary school teachers to organize mass participation sports events. *Psychological and Pedagogical Problems of Rural School: the Collection of Scientific Works of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*, 11, 42–46.
17. Maksymchuk, B. A. (2005b). Professionally important personality traits of the organizer of mass participation sports events in primary school. *Scientific Journal of Chernivtsi National University. Pedagogy and Psychology*, 268, 110–115.
18. Maksymchuk, B. A. (2005a). Professional and pedagogical activity of primary school teachers on physical education. *Relevant Problems of Physical Education and Methods of Sport Training*, 15–17.
19. Maksymchuk, B. A. (2005c). Sports specialization as a method of training future primary school teachers to organize mass participation sports events. *Scientific Notes of Vinnytsia State Pedagogical University. Series: Pedagogy and Psychology*, 13, 41–43.
20. Maksymchuk, B. A. (2005e). The characteristics of organization and problems of mass participation sports events in primary school. *Modern Information Technologies and Innovative Methods of Specialist Training: Methodology, Theory, Experience, Problems*, 7, 98–102.
20. Maksymchuk, B. A. (2004). Special manifestation of negative mental states at students. //Physical culture, sports and health of the nation, 5, 435-439.
21. Maksymchuk, B. A. (2005d). The basic knowledge and skills of primary school teachers to organize mass participation sports events. *Psychological and Pedagogical Problems of Rural School: the Collection of Scientific Works of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University*, 11, 42–46.
22. Kostyuk G.S. 1989. Educational process and mental development of personality. 608.
23. Kuzmina N.V. (1990). Professionalism of a teacher and a master of industrial training. Moscow, 119.
24. Petunin O.V. (1996). Theoretical basis of students' preparation for professional activity of physical culture teacher. PhD thesis. St. Petersburg, 48.
25. Kuzmin A.M. (1999). Theoretical aspects of vocational education of students of the university of physical culture. *Theory and practice of physical culture*, 10. 19-21.
26. Derkach A.A., Isaiev A.A. (1981). Pedagogical skill of a coach. *Physical culture and sports*, 375.
27. Shiyani B.M. (2002). Theory and methodology of physical education at pupils. Study book, Part 2. Ternopil. 248.
28. Hlukhov V.I. (1994). New directions of physical education development of pupils at comprehensive schools of Ukraine. *Lutsk*. 367-369.
29. Bestuzhev-Lada I.V. (1982). Book on forecasting. Moscow. 430.
30. Karnaukhov G.Z. (2003). Training of professional staff and highly skilled sportsmen in the polystructural functional pedagogical system. *Physical culture: education, education, training*, 2. 61-63.
31. Matskevich N. M. (2001). Preparedness formation of primary school future teachers to work on physical education. *Lusk*, 248.
32. Tarasenko, H. S. (2003). Professional culture of teacher: the experience of a definitive analysis. In A. Shcherbo (Ed.), *Culture and Teacher* (pp. 28-32). Vinnytsia: M. Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University.